

agen, hem door
alle in met wat
fabelijns aan-
Gen. 1, 2 en 3,
de Schrift, ...
en mij voorge-

klaart, ten op-
zichte ook ten op-
zichte van de
H. Schrift be-
ragen mij voor-

ij: „Dat ik dus
ik worden me-
bieden plaats ge-

ik al hetgeen
at, als absoluut
niet door de Synode

ing niet op de
deelde als deel
dekte Heilige
vordt dan door
eft een kwestie
door de Classis
en ten opzichte
Schriftverhaal
ot hem beleden

an Dr. G. a ver-
het geschied niet,
raag, of we in
making van een
ordt uitdrukke-

erheden van het
ander Paradijs-
Geelkerken een
arheid door de

gestelde vragen
a scherpe critiek
p in bijzonder-
reken, dat naar
lijk waren om
van hem in die
het feit van de
vermelde in ver-
it in den eigen-
aanvaardt, an
Dr. Geelkerken
eigenlijken, let-
lijke waarnem-
ruk geleed.

e staande uitin-
en vastgesteld,
rd, dat hij met
staan, „dat we
en een historisch
bedoelde, dat
ure Vragen mij
gestelde vraag,
in Gen. 3 door
roordt hij (Mar-
ekerd, dat *alles*
dit medegedeeld
uitlegging ook
Dit antwoord
e vraag of Dr.
sitteggings niet
aken of feiten,
ritverhaal hier
worden weg-

of feiten door
En dan is het
gwaagt van de
sche waarheden
zoeking, over-
oek, verdrijving
iet duidelijk is
waarheden” ge-

der;
id zijn als vol-
ken in Gen. 3

het proefgebol
er God aan dan

epaalde geogra-
hem in eigen-
lijk waarnem-

der kennis des
inhoud van het
es levens en de

zonderheden is
„bekendmaking
ben, heb ik het

e Schrift dies
te verstaan, en
gegeven. Hier-
demorie bl. 17).

tuurlijke opvat-
Schriftverhaal
rist aangeduid
behooren tot de
op nu luidt het
op u genoemde
re geweest, en
re wij b.v. een
hebben, waar-
ij die kennen,
tinnen welken

eiten in Gen. 3
beantwoordt
enz.” blz. 18;
i kunnen stellen
lijke wind, een
lijke vellen en
velden? hetgeen
heilige Schrift
het zij terloops
erscheidt word-
en uitdrukke-
lijke beantwoot
et antwoord op
oelichting werd

alsof het alleen maar gaat over de vraag, of de boom des levens
wat meer of minder verschilt van de boomen, die wij kennen.
Inderdaad is echter het onderwerp, dat Dr. Geelkerken aan-
neemt of mogelijk acht, veel grooter. De zaak is deze, dat ook
aangaande deze beide Paradijsboomen de zintuiglijke waarnem-
baarheid voor hem niet vaststaat. Dit blijkt reeds uit het boven-
vermelde antwoord, bezien in het licht van de vraag, die dien-
aangaande juist zekerheid wenschte. Bovendien werd het be-
vestigd in de mondelinge toelichting. Op de vraag, of uit de zintuig-
lijke waarnembaarheid van de overige Paradijsboomen niet
betrakke voor de twee bijzondere boomen moest volgen, was
het antwoord van Dr. Geelkerken ontkennend; zoo te redeneeren
was z. i. scholastiek.

Hiermede is ook weer niet gezegd, dat deze zintuiglijke waar-
nembaarheid door Dr. Geelkerken wordt ontkend. Hij wenscht
zich hierover niet uit te laten. Blijkbaar omdat hij dienaangaande
geen vaststaande meening bezit, hij heeft immers ook getuigd,
geen eigen exegese aangaande Gen. 3 te hebben (Op weg naar
de Synode bl. 44).

Deze houding komt geheel overeen met die, welke Dr. Geel-
kerken heeft aangenomen bij het onderzoek door de Classis
Amsterdam. Voorzover de door de Classis hem gestelde vragen
doelden op de hier besproken kwestie, heeft hij ze noch met ja
noch met neen beantwoord. Enerzijds heeft hij uitdrukkelijk
verklaard: „Ook denk ik er niet aan, hetgeen door U sub 1-4
Uwer vraag genoemd wordt, te ontkennen” (Vragen mij voor-
gelegd bl. 16). Anderzijds heeft hij ook nimmer een antwoord
gegeven, dat de zintuiglijke waarnembaarheid werkelijkheid dezer
zaken of feiten bevestigde. Hij heeft zich beperkt enerzijds tot
de betuiging, dat hij al hetgeen de Schrift aangaande deze din-
gen mededeelt aanvaardt; wat de zaak niet verder brengt, om de
boven reeds genoemde reden, dat het gaat over de vraag, of
De Geelkerken niet een „opvatting” van deze Schriftmedede-
lingen voorstaat, die materieel aan haar gezag tekort doet. En
anderzijds heeft hij in zijn antwoorden aan de Classis gesproken
over „de werkelijkheid” van dit alles, waardoor de zaak even-
min werd beslist, daar het natuurlijk de Classis was te doen om
de zintuiglijke waarnembaarheid werkelijkheid, waarnaar Uwe
Commissie dan meer nadrukkelijk heeft geïnformeerd.

3. Tenslotte zij nog opgemerkt, dat Dr. G. soms een enkele
uitdrukking deed, die zou kunnen denken, dat hij wat hij de
„traditionele opvatting” noemt voor zich zelf wel aanvaardt.
In dezen zin is door sommigen opgevat een enkele uitdrukking
uit zijn geschriften²⁾ en in dezen geest schreef hij in de monde-
linge samenspreking meer beslist zich uit te laten, b.v. in een
uitdrukking als deze: „Ik wil voor mijzelf deze traditionele op-
vatting exegetisch aanvaarden”.

Hierbij moet echter altijd weer in het oog worden gehouden,
dat Dr. G. hieraan ook in de mondelinge samenspreking altijd
iets toevoegde aangaande het rekening houden met de mogelijk-
heid van een andere opvatting. Altijd dus in den zelfden geest
als waarin hij in „Op weg naar de Synode” schreef (bl. 44):

„Alleen maar moet ik er zeer ernstig bezwaar tegen maken,
dat de traditionele exegese door mij of door wien ook, zonder
confessionele uitspraak in dezen, aan mij zelf en aan anderen
met ambtelijk gezag zou worden opgelegd als de *eenige* mogelijke
en *uitsluitend* ware. Onze belijdenisschriften zeggen omtrent
deze gangbare exegese niets.” (Vgl. „Vragen mij voorgelegd”
bl. 19 v.).

Op de vraag aangaande de juistheid dezer beschouwing komen
we terug. Het gaat er hier slechts om, het standpunt van Dr. G.
te kennen. En dan wordt door een dergelijk rekening houden
met de mogelijkheid van een andere opvatting (waarop ook in
de mondelinge bespreking door Dr. G. anderzijds weer nadruk
werd gelegd) het „aanvaarden” in zijn beteekenis reeds be-
perkt. In ieder geval, hoe men hierover ook moge oordeelen,
indien Dr. G. werkelijk in den volsten zin des woords zou aan-
vaarden wat hij de traditionele opvatting noemt, dan zou hij
dus ook aanvaarden de zintuiglijke waarnembaarheid van de
beide bijzondere boomen van de Paradijsgechiedenis. Dan zou
hij dus feitelijk terugnemen alle uitdrukkingen, waarin hij deze
dubius heeft gesteld (zie boven). Daar dit nu stillig de bedoe-
ling van Dr. G. niet is geweest (hij verklaarde ook, al het door
hem geschrevene voor zijn rekening te nemen), meenen we, dat
boven genoemde uiting aangaande het aanvaarden der „traditio-
nele exegese” het door ons gevonden resultaat niet wezenlijk
kan veranderen.

III. Zuiverheid van Dr. Geelkerken's standpunt.

1. Het standpunt van Dr. Geelkerken kan dus in het kort aldus
worden weergegeven, dat we naar zijn meening geen zekerheid
hebben, of een zintuiglijke waarnembaarheid boom der kennis des
goeds en des kwaads, enz. in het Paradijs heeft bestaan, enz.

De vraag komt aanstonds op, of Dr. Geelkerken hiermede niet
iets ontkent, dat de Schrift ons mededeelt. Dr. Geelkerken be-
twist dit met nadruk, en zegt: al wat de Schrift mededeelt aan-
vaardt ik; alleen het is de vraag, of de Schrift wel zegt wat
zij daar meent te lezen; het is dus een kwestie van opvatting of
exegese.

Wij mogen niet nalaten, hierbij aanstonds te wijzen op een
belangrijke eigenaardigheid van het door Dr. Geelkerken inge-
nomen standpunt. Zoodra bleek, dat Dr. Geelkerken dubieerde
aangaande zaken, die dusver onder ons op grond van Gen. 3
als vaststaand werden aangenomen, en dat hij dit dubieeren ver-
deedte door de mogelijkheid eener andere opvatting te stellen,
lag het voor de hand, dat aan hem vanwege de Classis nadere
verklaring werd gevraagd, welke die andere opvatting dan was.

Dienaangaande nu heeft Dr. G. zich aanvankelijk uitgelaten
op een wijze, die door hemzelf later is beschreven, als hij (ge-
wagend van het bekend geworden onderhoud in een afzonder-
lijk vertrek) zegt: ³⁾

„Slechts herhaalde ik wat ik reeds in de classicale vergade-
ring te voren had gezegd, n.l. dat hij mij geenerlei reservatio
mentaliter aanwezig was, ik omtrent Genesis 3 noch een alle-
gorische, noch een symbolische opvatting voorstond, maar
overigens positief omtrent mijn opvatting van Genesis 3 al-
leen gebonden was mij opzettelijk te verklaren, indien de
Classis door het Onderteekensformulier te gaan gebruiken
mij hiertoe dwong.”

Gelijk bekend, heeft de Classis toen dit laatste gedaan. Vraagt
men nu echter naar het resultaat, dan kan mogelijk worden ge-
zegd, dat dit heeft beantwoord aan de verwachting, die door
Dr. G.'s bovengenoemde uitspraak moest worden opgewekt. Dit
lijkt wel zeer duidelijk, wanneer men hiermede vergelijkt de

²⁾ „Op weg naar de Synode” bl. 44: „Ook heb ik geen enkel
gelooft bezwaar tegen de aanvaarding der onder ons traditionele
opvattingen omtrent de bijzonderheden van het in deze Schrift-
hoofdstukken medegedeelde”. Vergelijk hierbij echter, wat Dr. G.
zegt in zijn Memorie blz. 12: „en wilde daarmede zeggen, dat,
indien het vaststond (wij cursiveeren, comm.) dat deze traditio-
nele opvattingen de eenig mogelijke en uitsluitend ware moes-
ten geacht worden, ik voor mijn geloof daar geen moeite mede
aan hebben.”

³⁾ Brief van Dr. G. van 21 September 1925; zie Memorie-
boek bl. 25.

⁴⁾ Hieraan zou men ook niet kunnen ontkomen door te onder-
stellen, dat hier aan ideeën, dus niet-zintuiglijke-waarnembare
boomen is te denken. Immers, gesteld al, dat aan deze voor-
stelling op zichzelf een redelijke zin zou zijn te verbinden, ze is
noch voor toepassing op het Schriftverhaal allerminst vatbaar.
De Schrift toch zegt, dat de boom der kennis des goeds en des
kwaads een vrucht droeg, die door Eva met het lichamelijke oog
kon worden gezien; die door haar werd gegeten en aan haar
man gegeven. Zou de boom niet-zintuiglijk-waarnembaar zijn
beweest, dan zou dit ook moeten gelden voor al het hierboven
genoemde. En dit is toch wel niet anders mogelijk, dan door
aan te nemen, dat deze uitdrukkingen symbolisch zijn bedoeld.

verklaring, door Dr. G. afgelegd in zijn brochure „Op weg naar
de Synode” bl. 44: „Doch ik gaf geen eigen exegese van
Gen. 1-3. Ik heb er dan ook geen”.

Hier mag niet achterwege blijven een woord van ernstige
aankering over de lichtvaardigheid, die in deze houding van
Dr. G. ten opzichte van Gen. 3 valt op te merken.

Men vergeet niet, dat het hier geldt zijn optreden in het pu-
blik, en al zouden we (waarvoor blijken het bovenstaande geen
afdoende reden is) de predikatie over Zondag 3-buiten rekening
laten, dan blijven nog zijn latere uitingen in de verschillende
brochures. Wel kan men aanvoeren, dat hij, toen eenmaal de
Classis een nadere verklaring van hem eischte, niet zwijgen kon,
en het in zoverre niet aan hem lag, wanneer hij misschien ge-
dachten uitte, die nog niet tot rijpheid waren gekomen. Maar
hiertegenover staat het feit, dat Dr. G. zelf deze antwoorden, en
verdere uitingen in dezen, door de pers heeft gepubliceerd, en
voor dit feit is hij uiteraard ten volle aansprakelijk te stellen.

Op deze wijze heeft Dr. G. dan in het publiek het pleit ge-
voerd voor het bestaan eener mogelijkheid, dat Gen. 3 zou kun-
nen worden opgevat in een zoodanigen zin, dat — om het met
onze woorden te zeggen — hier geen mededeling zou worden
gedaan van een boom der kennis des goeds en des kwaads als
een eigenlijken, zintuiglijk waarnembaren boom, enz. En dat
heeft hij gedaan, gelijk boven bleek, zonder zich ook maar
eenigermate rekenschap te hebben gegeven, of hij in staat was,
een dergelijke opvatting te geven, die niet zou neerkomen op
een ontkennend van zaken, die ons door de Schrift duidelijk
worden geleerd.

Dat dit niet te streng geoordeeld is, blijkt ook uit de moeilijk-
heden, waarin Dr. G. zich wikkelt. We zagen boven (sub II), dat
de beide Paradijsboomen, de slang en haar spreken door hem
wel als werkelijkheden worden erkend, maar dat het de zintuig-
lijke waarnembaarheid is, die door hem dubieus wordt ge-
steld. Wat kan dit echter anders⁴⁾ beteekenen, dan dat deze
Schriftmededeelingen (wellicht) symbolisch moeten worden ver-
staan? Dit is echter moeilijk te verenigen met de reeds vroeger
genoemde verklaring, dat hij geen symbolische of allegorische
opvatting voorstond. Weliswaar kan men strikt genomen zeg-
gen, dat hij dit ook door zijn uitingen aangaande de zintuig-
lijke waarnembaarheid nog niet doet, daar hij deze waarnem-
baarheid ook weer niet ontkent. Maar de andere mogelijkheid,
die hij aanneemt, is dan toch metterdaad geen andere dan die
der symbolische opvatting, en het is moeilijk te ontkennen, dat
zijn vroeger voor de Classis afgelegde verklaring een andere ge-
dachte moest wekken.

2. Deze indruk van gebrek aan ernst in de wijze, waarop Dr. G.
in dezen zijn standpunt heeft bepaald, wordt nog versterkt door
het vage karakter van zijn argumenten; hierop komen we
nader terug.

(Slot volgt.)

Conclusiën van het Rapport der Kerkrechtelijke Commissie

De Generale Synode der Gereformeerde Kerken, verga-
derd te Assen,

besloten hebbende op verzoek der Part. Synode van Noord-
Holland en de Classis Amsterdam om de zaak-Geelkerken
in haar geheel in behandeling te nemen en daarover een
beslissing te geven:

kennis genomen hebbende van de verschillende bezwaar-
schriften en protesten te dezen zake zoowel door Dr. Geel-
kerken zelf, als door den Kerkeraad van Amsterdam-Zuid
ingediend, van de bezwaarschriften van de Dienaren des
Woords Ds J. D. Boerkoel e.s. en des Kerkeraad van Tien-
hoven en voorts van verschillende brochures, door Dr. Geel-
kerken en andere uitgegeven waarin hunne bezwaren werden
uitgezet tegen de handelingen van de Classis Amsterdam
en de Part. Synode van Noord-Holland,

overwegende, dat door deze procedure groote onrust ver-
wekt is, niet alleen in onze kerken, maar ook daarbuiten,
omdat de voorstelling is gegeven alsof daarbij groot onrecht
aan Dr. Geelkerken is aangedaan en de rechtspositie nader
predikanten wankel is gelaten,

gehoord de rapporten van de beide commissies door haar
benoemd, om zoowel over de kerkrechtelijke als de dog-
matisch-exegetische vragen, die daarbij aan de orde zijn
gekomen, naar advies te dienen,

spreekte als haar oordeel uit:

1e. dat Dr. Marinus toen hij bezwaar had tegen hetgeen
hij meende gehoord te hebben, dat door Dr. Geelkerken
in diens prediking van 23 Maart 1924 over Zondag 3 van
den Heil. Catechismus gezegd was aangaande het Paradijs-
verhaal en den zondeval, omdat daardoor zijn inzichten te
kort werd gedaan aan de waarheid der H. Schrift, het
recht had, deswege een klacht in te dienen bij den Kerke-
raad, aangezien naar Gods Woord (1 Joh. 4:1) niet alleen
de ambtsdragers, maar ook de gemeentelieden groepen zijn,
toezicht uit te oefenen op de bediening des Woords;

2e. dat de kerkeraad door deze klacht in behandeling
te nemen niet in strijd heeft gehandeld noch met hetgeen
Christus ons zegt in Matth. 18:15-17, noch met hetgeen
de Apostel ons leert in 1 Tim. 5:19, dat men geen be-
schuldiging mag aannemen tegen een onderling dan onder
twee of drie getuigen, aangezien het hier geldt een publieke
handeling, namelijk de bediening des Woords en daarop
ook volgens onze Kerkenorde (art. 72) deze voorschriften
niet van toepassing zijn;

3e. dat de Kerkeraad deze klacht als ongegrond afwij-
zende verplicht ware geweest aan Dr. Marinus de gronden
aan te geven, waarop hij dit deed en waar het zulk een
ernstige aanklacht tegen den dienaar des Woords betrof,
dit heeft schriftelijk had behooren te doen;

4e. dat Dr. Marinus, toen hij bij deze niet-gemotiveerde
uitspraak van den kerkeraad zich niet wilde neerleggen en
de kerkeraad ook de getuigen niet hoorde, die hij aanwees,
het recht had, naar art. 31 zich tot de meerdere vergade-
ring te wenden;

5e. dat de Classis Amsterdam echter niet geheel ten on-
rechte, naar art. 30, op de klacht tegen Dr. Geelkerken
toen nog niet is ingegaan, omdat deze zaak door den kerke-
raad niet, was afgehandeld en de getuigen, door Dr. Marinus
aangewezen, niet waren gehoord, en derhalve de zaak naar
den kerkeraad heeft teruggezonden na de uitspraak van
den kerkeraad, die voor tweemaal uitlegging vatbaar was,
verbeterd te hebben en zoowel Dr. Marinus als den kerkeraad
advies te hebben gegeven, hoe het geschied over de „twee-
lei lezing” die van Dr. Marinus en die door Dr. Geelkerken
gegeven van hetgeen hij gepredikt had, door broederlijke
samenpreking tot oplossing kon worden gebracht, dat het
echter wel te betreuren is, dat de Classis niet nauwkeurig
genoeg zich rekenschap gegeven heeft van hetgeen in de
zogenoemde „preekcoupsure”, door Dr. Geelkerken overge-
legd, stond, aangezien later gebleken is, dat deze preek-
coupsure zelf haar reden tot nadenken gaf en het derhalve
niet alleen ging om een geschil over tweemaal lezing;

6e. dat de kerkeraad ook toen in gebreke is gebleven de
zaak behoorlijk af te handelen, doordat hij a. het advies van
de Classis in zoverre niet heeft opgevolgd, dat hij de schrift-
telijke weergave door Dr. Geelkerken overgelegd en door de
18 onderlingen, die de prediking hadden bijgewoond, als
zekelijk getrouw bevestigd, aan Dr. Marinus niet heeft mede-
gedeeld en b. aan het verzoek van Dr. Marinus om met
zijn getuigen gehoord te worden, ook toen niet heeft voldaan;

7e. dat de gronden door den kerkeraad opgegeven om dit
verzuim te rechtvaardigen, n.l. dat Dr. Marinus zonder meer
zich had naar te laggen bij de uitspraak van den kerkeraad,
dat hij niet goed gehoord had, dat de door hem aangewezen
getuigen reeds persoonlijk door Dr. Geelkerken waren gehoord en

wegens de met hem opgedane ervaringen te wreken waren en
dat men geen steun wilde geven aan de actie van een groep
malcontenten, onvoldoende zijn, aangezien de Kerkeraad, die
in zijn protest bij de Synode zoo sterk den nadruk er op
legt, dat de bewijzen op den beschuldiger rust, dooren dan
ook niet het recht ontzeggen mocht zijn getuigen te doen
hooren, het verhooren van deze getuigen door den predikant,
tegen wien de aanklacht was ingebreikt, in plaats van door
den Kerkeraad geen behoorlijke behandeling dezer zaak was,
en de handelwijze van den Kerkeraad ook bij deze tweede
behandeling van de klacht van Dr. Marinus daarom afkeuring
verdiend, niet alleen omdat hiernaar aan den eisch
van het recht niet is voldaan, maar bovendien, omdat daarmede
sprak een tekort van herderlijke zorg om een bezwaard ge-
meentelid van ongelijk te overtuigen;

8e. dat echter niet minder scherpe afkuring verboden de
houding van Dr. Marinus, die bij zijn eerste onderhoud
over deze zaak, met de wijkoedelingen weigerde naar den
predikant te gaan om door diens geschreven „protest” zich
te laten overtuigen, dat hij verkeerd gehoord had, en zoowel
door zijn uitingen toen over Dr. Geelkerken gedaan, als
later, in zijn tweede protest bij de Classis, over den Kerke-
raad in zijn geheel, zich schuldig heeft gemaakt, niet alleen
aan een ongeoorloofd wantrouwen tegenover den predikant,
maar ook aan gemis aan eerbied tegenover den predikant en den
Kerkeraad, waardoor hij gehandeld heeft in strijd met het ge-
wone Gods Woord (1 Tim. 5:19) en onze Belgien's Art.
XXXI van ons eisch, dat „een ieder den dienaar des
Woords en de onderlingen der Kerk in bijzondere achtung
behoort te hebben, om des werks wille, dat zij doen”,
en daarover door den Kerkeraad had behooren vermaand
te worden;

9e. dat de Classis, toen de Kerkeraad deze zaak niet
behoorlijk tot een einde bracht en Dr. Marinus 15 Nov.
1924 zich opnieuw tot haar wendde, volkomen gerechtvaardigd
was thans op de zaak zelf in te gaan, de klacht tegen Dr.
Geelkerken ingebracht, te onderzoeken en daarover een uit-
spraak te doen;

10e. dat de kerkrechtelijke bezwaren, zoowel door Dr. Geel-
kerken als door den Kerkeraad van Amsterdam-Zuid inge-
bracht, eerst bij de Part. Synode van Noord-Holland en
daarna bij de Generale Synode, tegen de wettigheid van
deze handeling der Classis, omdat de Classis reeds bij haar
eerste beslissing 10 Sept. 1924 genomen over de aanklacht
van Dr. Marinus een uitspraak had gedaan door te verklaren,
„dat hij onjuist gehoord had”, het protest van genoemden
broeder tegen dat besluit der Classis ging en de Classis
daarom dat protest niet in behandeling mocht nemen volgens
Art. 31 K. O., maar den protesteerenden broeder had moe-
ten verwijzen naar de Part. Synode, ongegrond zijn, omdat

a. het protest van Dr. Marinus ging zoowel tegen de
handelingen van den kerkeraad, die zijn getuigen niet hoorde,
als van de Classis;

b. voorzover dat protest zich richtte tegen de hande-
lingen van de Classis, dit berustte op het niet onbegrijpelijk
misverstand, alsof de Classis in de zaak reeds een beslissing
genomen had en de Classis volkomen bevoegd was dit
misverstand weg te nemen;

c. de Classis in eerste instantie juist geen beslissing
over de zaak had genomen, maar den „staat van het ge-
schil” juist had omschreven en de zaak zelf ter afdoening
naar den Kerkeraad en Dr. Marinus had teruggezonden met
een advies aan den Kerkeraad hoe dit geschil op te lossen,
en zulk een „advies”, hoe te handelen, geen be-
slissing over de zaak zelf is, weshalve de Classis het recht
had, toen het geschil tusschen den kerkeraad en Dr. Marinus
niet behoorlijk opgelost werd, nu zelf de zaak ter hand
te nemen;

d. Artikel 31 K. O. reeds daarom hier niet van
toepassing was, maar bovendien dit Art. ook niet beteekent,
dat, wanneer iemand bezwaar heeft tegen het besluit eener
kerkrechtelijke vergadering, hij dan niet op herziening van dit
besluit bij dezelfde vergadering zou mogen aandringen, en
in appél zou moeten gaan bij een meerdere vergadering,
maar alleen, dat het recht hem gegund wordt in hooger
beroep te gaan ten einde het besluit der mindere verga-
dering, waartegen hij bezwaar heeft, vernietigd te krijgen;

11e. dat de Particuliere Synode van Noord-Holland daarom
terecht de bezwaren, door Dr. Geelkerken en den Kerkeraad
van Amsterdam-Zuid tegen de behandeling van de zaak
Marinus in tweeder instantie door de Classis ongegrond heeft
verklaard, maar dat de genoemde Synode daarbij ten on-
rechte als grond aanvoerde, dat dit protest niet ontvankelijk
was, omdat de Kerkeraad tegen het besluit der Classis van
10 December 1924 niet in appél was gegaan bij de Particu-
liere Synode en zoowel Dr. Geelkerken als de Kerkeraad
door aan de behandeling der zaak in tweeder instantie zelf
mede te werken, geloofd hadden geen kerkrechtelijke be-
zwaren te hebben — aangezien Dr. Geelkerken reeds terstond
op de Classisvergadering van 10 Dec. 1924 en de Kerkeraad
op de Classisvergadering van 18 Maart 1925, toen de zaak
in behandeling kwam, geprotesteerd hebben en een deelnemen
aan een handeling onder protest niet beteekent, dat
men zijn kerkrechtelijke bezwaren varen laat;

12e. dat de Deputaten door de Classis 10 December 1924
aangewezen om in de zaak nadere te onderzoeken en de
Classis van advies te dienen, zich wel behoorlijk van hun
taak hebben gekweten door Dr. Marinus en zijn getuigen
te hooren, maar dat zij verplicht waren geweest

a. Dr. Marinus te vernemen wegens zijn vroegere uitingen
aangaande Dr. Geelkerken en zich niet hadden mogen toe-
vreden stellen daarmee, dat Dr. Marinus de facto deze
uitlatingen terugnam door de verklaring, dat hij zijn aan-
klacht zou terugnemen, wanneer Dr. Geelkerken verklaarde,
het hem ten laaste gelede bedoeld noch gezegd te hebben;

b. Dr. Marinus evenzoer ernstig te vernemen over de be-
schuldiging zonder genoegzaam bewijs door hem in zijn be-
zwaarschrift bij de Classis ingebracht tegen den Kerkeraad,
dat deze door onachtzaamheid en het niet naar den eisch
der ambtelijke roeping hooren naar wat in de prediking
verklondigd werd, zich buiten de bevoegdheid had gesteld
om over de waarheid zijner beschuldiging te oordeelen, waar-
door de eer der ambtsdragers werd gekrenkt;

c. in hun rapport aan de Classis mededeeling te doen
van het resultaat van hun onderzoek naar de getuigenissen van
de bres Vree, Kransen en Van der Lichte, welke getuige-
nissen omtrent hetgeen Dr. Geelkerken in een particulier
onderhoud tot hen gezegd zou hebben, door Dr. Geelkerken
waren weersproken of op een andere wijze mislaid;

13e. dat de Classis, die nu over de al of niet gegrondheid
van de aanklacht van Dr. Marinus „dat Dr. Geelkerken door
hetgeen hij verkondigd had, de waarheid van het shuidijk
bericht der H. Schrift over de eerste zonde der menschen,
wat de toudracht der feiten betrof, zooal niet joechende,
dan toch in twijfel trok en als onwaarschijnlijk verkondigde”,
te oordeelen had en stond voor de mogelijkheid van de
„twee-lei lezing”, die van Dr. Marinus door
zijn getuigen bevestigd en die van Dr. Geelkerken,
bevestigd door de 18 onderlingen, die de prediking hadden
bijgewoond, is uitgegaan van de onderstelling, dat uit de
door Dr. Geelkerken overgelegde „preekcoupsure” bleek, dat
door hem erkend en verkondigd was, dat we in Genesis 3
te doen hebben met de Goddelijke bekendmaking van het
historische feit van den zondeval en daarom in zoverre
de aanklacht van Dr. Marinus ongegrond was gebleken, na
dat daarmede nog niet was vastgesteld, dat Dr. Geelkerken
heel het verloop van het verhaal, dat in Genesis 3 voor